

Besluit Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Culturele en Maatschappelijke Vorming van de Avans Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: Avans Hogeschool
10 juni 2013	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Culturele en Maatschappelijke Vorming (240 ECTS)
Besluit accreditatie	Datum aanvraag	: 19 december 2012
hbo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Culturele en Maatschappelijke	Locaties opleiding	: Breda, Den Bosch
Vorming van de Avans	Datum goedkeuren	
Hogeschool	panel	: 22 maart 2013
(001276)	Datum locatiebezoeken	: 10 oktober en 24 oktober
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: november 2012
CvB-2-5702/FvK/AdG	Instellingstoets kwaliteitszorg	: aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime van de instellingstoets kwaliteitszorg als bedoeld in artikel 18.32 b en c van de WHW
ons kenmerk		
NVAO/20131386/SL		
bijlagen		

3 Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Inlichtingen

Lisette Meijer
+31 (0)70 312 23 13
l.meijer@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Avans Hogeschool biedt de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) in Breda en in Den Bosch aan. De eindkwalificaties van beide varianten zijn hetzelfde, maar de uitwerkingen in programmaverschillen van elkaar. Daarom zijn beide varianten apart, maar wel door hetzelfde panel, beoordeeld. De variant in Breda biedt zowel een voltijds (Breda) als een deeltijds curriculum (Breda en 's-Hertogenbosch) aan. Het panel is positief over deze voltijdse en deeltijdse variant en komt voor beide tot het eindoordeel voldoende.

Breda – voltijd en deeltijd / Den Bosch deeltijd

Beoogde eindkwalificaties

De CMV'er kijkt naar de samenleving en de (kwetsbare) burgers en probeert verbindingen te leggen, bijvoorbeeld met behulp van kunst en cultuur. De opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (variant Breda) leidt professionals op die mensen ondersteuning kunnen bieden en in staat zijn nieuwe kansen te creëren, voor het dichterbij brengen van deze doelen. CMV'ers worden ondernemende idealisten, gericht op mensenwerk vanuit een visie op samenleving en maatschappij. De beroepsfocus is uitgewerkt in tien trefwoorden: breed inzetbaar, aandacht voor bijzondere doelgroepen, gericht op (nieuwe en oude) samenlevingsverbanden, sociale activering, empowerment, processor, ondernemerszin, ondernemerschap, communicatief, normatief (Opleidingskader ASB, 2011-2012, januari 2011). Via deze visie wil deze variant van de opleiding aansluiten bij ontwikkelingen in het sociaal-agogisch werk waar op dit moment resultaatgerichtheid, projectmatigheid, opbouw van samenlevingsverbanden, ontwikkeling (vereniging, wonen, werken) en ondernemen centrale thema's zijn.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding CMV (variant Breda) haar eindkwalificaties op landelijke competenties CMV, sociaal-agogische kwalificaties en het opleidingsprofiel baseert. Zij sluit met deze eindkwalificaties aan bij de landelijke CMV-visie op het bachelorniveau en de niveauonderscheidingen in het werkveld.

Het panel stelt verder vast dat deze variant van de opleiding een interessant internationaliseringsbeleid heeft geformuleerd. Studenten (zullen) worden geconfronteerd met enerzijds het internationaler worden van de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld regelgeving) en anderzijds het besef dat nationale en culturele context van invloed is op de manier waarop mensen denken en handelen.

Het panel komt op standaard 1 tot het oordeel goed.

Onderwijsleeromgeving

Zowel in het staande als in het nieuwe programma zijn er onderdelen die gemeenschappelijk met de opleidingen SPH en MWD zijn. Hoewel hierdoor het CMV-specifieke karakter van de opleiding wat in het geding kan raken, zijn studenten en afgestudeerden positief over de voorbereiding hierdoor op functies die over de grenzen van CMV gaan, bijvoorbeeld richting SPH.

De propedeuse in het nieuwe curriculum bestaat uit vier blokken: ontmoetingen met doelgroepen (academiebreed), welzijnswerk van toen en nu (academiebreed), oriëntatie op de leefwereld van burgers (CMV-specifiek) en werken en leren in de vrije tijd van jongeren

Pagina 3 van 10 (CMV-specifiek). Per blok werken voltijdse studenten aan taken, bestaande uit een groepsproject en individuele taken, doen ze vrijwilligerswerk en krijgen ze leerstof (kennis en vaardigheden) aangeboden. In de taaksturing vindt de integratie van kennis en vaardigheden plaats. De deeltijdse studenten volgen hetzelfde programma, maar de taaksturing is, gezien het concurrencyprincipe, gericht op het werken in de eigen organisatie. In het staande curriculum waren en zijn de onderwijseenheden meer vakmatig georganiseerd: bijvoorbeeld communiceren, normatieve professionaliteit en recht, burgerschap en cultuur.

In de hoofdfase is er veel ruimte voor de praktijk in de vorm van beroepspraktijkvorming en afstuderen. In het afstudeerproject en in de meesterproef laten studenten zien dat zij de relevante onderzoeksvaardigheden beheersen. Het panel is zeer te spreken over de nieuwe onderzoekslijn met de pendelbeweging tussen theorie en praktijk. Een ander, belangrijk aspect van het curriculum is de reflectielijn waarin studenten reflecteren op hun eigen handelen. De reflectielijn wordt ook doorgetrokken naar het blok maatschappelijk ondernemen waar het gaat om het ethisch handelen in relatie tot het opstellen van een ondernemingsplan.

Het panel heeft kunnen vaststellen dat kwaliteitszorg goed verankerd is in deze variant van de opleiding. Dat is niet alleen zichtbaar in de blokboeken, waarin de vertaling van competenties naar leerdoelen uitstekend wordt aangegeven, maar blijkt ook uit de goede organisatie, waarin iedere commissie haar specifieke taak vervult. Het panel heeft een open cultuur aangetroffen, waarin de contacten tussen studenten en docenten, en ook tussen docenten onderling goed zijn. Het panel vindt dat met het nieuwe curriculum deze variant van de opleiding CMV op weg is een excellente opleiding te worden. Om dat te bereiken zou ze de aanzetten voor ondernemerschap in het nieuwe curriculum verder moeten concretiseren, de werkveldrelatie nog optimaler en innovatiever moeten benutten en de lectoraten gericht op CMV- onderzoek en onderzoeksvaardigheden moeten inzetten.

Het panel komt op standaard 2 tot het oordeel goed.

Toetsing en gerealiseerde resultaten

Het panel stelt vast dat deze variant van de opleiding CMV een goed toetssysteem heeft. Voor studenten is duidelijk waaruit de toets bestaat en welke criteria worden gehanteerd. Al deze informatie is in de blokboeken terug te vinden. Er is onderscheid tussen toetsinstrumenten om kennis te toetsen, om vaardigheden te toetsen, om integratie te toetsen, om reflectie te toetsen en om het proces te toetsen en te beoordelen (persoonlijke professionele competenties). Het panel heeft vastgesteld dat studenten adequaat getoetst worden.

In het afstudeerproject ontwikkelt een groep van vier tot zes voltijdse studenten een professioneel CMV-product voor een externe opdrachtgever. In de projectgroep leert de student om samen te werken, taken te verdelen, te plannen en afspraken te maken en zaken onderling af te stemmen. Daarnaast spelen individuele inbreng en verantwoording (individuele inhoudelijke en individuele professionele verantwoording) een belangrijke rol die ook apart beoordeeld worden. Het product dient niet alleen innovatief, concreet en actueel te zijn, maar moet ook bruikbaar voor de instelling zijn. In de individuele meesterproef laat de student zien dat hij een eigen visie op het beroep heeft ontwikkeld. Hij schrijft een artikel en voert hierover een debat met een ervaren beroepsgenoot.

Pagina 4 van 10 De deeltijdse studenten tonen in een portfolio aan dat zij de opleidingscompetenties via hun werkervaring op bachelorniveau hebben ontwikkeld. Het portfolio is geen onderdeel van het afstuderen, maar wordt beoordeeld bij de afronding van de werkervaring (vergelijk de stage bij de voltijd). Ook de deeltijdse student laat in een individuele meesterproef zien dat hij de opleidingscompetenties beheerst. In de meesterproef pakt de student een actuele kwestie of probleem uit de beroepspraktijk aan waarvoor nog geen oplossing voorhanden is.

Het panel stelt vast dat deze variant van de opleiding studenten tot hbo-bachelorniveau opleidt waardoor ze als beginnende professional aan de slag kunnen. Het panel vindt dat het afstudeerwerk van studenten uit relevante producten bestaat. Wel vindt het panel dat de probleemformulering, de onderbouwing en de verantwoording in het onderzoeksdeel verbeterd kunnen worden. Deze variant van de opleiding CMV is zeker op de goede weg, maar kan nog een verdiepingsslag maken.

Het panel komt op standaard 3 tot het oordeel voldoende.

Den Bosch – voltijd

Avans Hogeschool biedt de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) in Breda en in Den Bosch aan. De eindkwalificaties van beide varianten zijn hetzelfde, maar de uitwerkingen in programma verschillen van elkaar. Daarom zijn beide varianten apart, maar wel door hetzelfde panel, beoordeeld. Het panel is zeer positief over de variant in Den Bosch en komt tot het eindoordeel goed.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding CMV (variant Den Bosch) leidt studenten op tot generieke CMV-professionals, waarbij de nadruk ligt op het maatschappelijk engagement van studenten. Studenten worden gestimuleerd in het maatschappelijk ondernemen om de sociale leefbaarheid van individuen en groepen in de samenleving te vergroten. De nadruk ligt op het sociaal weerbaar en sociaal vaardig maken van mensen, zodat zij meer kansen in de maatschappij krijgen. De opleiding baseert haar eindkwalificaties op de landelijke competenties CMV, sociaal-agogische kwalificaties en het landelijk opleidingsprofiel. Docenten van deze variant hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het opleidingsprofiel. Deze variant van de opleiding CMV sluit met haar eindkwalificaties aan bij de landelijke CMV-visie op het bachelorniveau en de niveauonderscheidingen in het werkveld.

Afgestudeerden komen in functies terecht die uitvoerend, begeleidend, coördinerend, beleidsmatig of organisatorisch van aard zijn, zoals opbouwwerker in een buurt, jongerenwerker, woonconsulent bij een woningcorporatie, begeleider van een educatief project, buurtgerichte opvoedingsondersteuner of beleidsmedewerker bij de gemeente. De kerntaak van de CMV'er is het agogisch en ondernemend handelen.

Het panel is van mening dat deze variant van de opleiding CMV een interessant internationaliseringsbeleid heeft geformuleerd. Het stelt vast dat de eerste uitwerkingen zichtbaar zijn, maar dat het beleid nog verder geïmplementeerd moet worden.

Het panel komt op standaard 1 tot het oordeel goed.

Het panel is zeer positief over de wijze waarop de CMV-opleidingsvariant in Den Bosch de onderwijsleeromgeving heeft vormgegeven en via het kwaliteitszorgsysteem bewaakt. Alle aspecten die een bijdrage aan de leeromgeving leveren, zijn zeer goed uitgewerkt. Inhoudelijk zijn heldere keuzes gemaakt door de nadruk op de maatschappelijke (agogische) kant te leggen en de culturele kant als instrument in te zetten. Zij wil immers generieke CMV'ers opleiden. Door daarbij met name het jeugd- en jongerenwerk als voorbeeld te gebruiken, beperkt deze variant zich volgens het panel enigszins. Het zou voor studenten interessant zijn om het werk ook te kunnen relateren aan andere doelgroepen. Het programma kent verschillende fasen. Het eerste jaar omvat de oriënterende en selecterende fase. Samen met de opleidingen MWO en SPH krijgen studenten inzicht in de brede generieke basis van het werk en het brede beroepenveld. Hiervoor krijgen ze basiskennis aangereikt, bijvoorbeeld sociale psychologie en sociologie, leren ze vaardigheden aan als communicatieve vaardigheden en worden ze op houdingsaspecten gewezen. De student kiest in deze fase voor één van de drie opleidingen. Het tweede en derde jaar vormen de beroepsvoorbereidende en beroepsvormende fase. In deze fase wordt de basis uitgediept en komt de nadruk te liggen op opleidingsspecifieke competenties en vakspecifieke kennis en kunde, bijvoorbeeld vrijwilligersmanagement, methodisch handelen, expressieve vaardigheden, beleidsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden. Studenten maken zich het beroep eigen. Studenten ontwikkelen zich tot een lerende, beginnende beroepskracht, mede aan de hand van projecten in de beroepspraktijk en simulatiegames. In het derde jaar lopen studenten stage en het afstuderen in het vierde jaar is enerzijds gericht op een beroepsrelevant, actueel en onderzoekgericht vraagstuk (afstudeerproject) en anderzijds op de professionele identiteit van de student (visiedocument en meesterproef).

Studenten worden uitstekend op het latere beroep voorbereid. Er is een optimale samenhang tussen de kennisaspecten en de vaardigheidstrainingen. Het panel is zeer te spreken over de onderzoekslijn die heel organisch in het programma is verweven waardoor studenten uitstekend worden voorbereid op het doen van een onderzoek in het kader van hun afstuderen, maar ook in de latere beroepspraktijk. Het curriculum kent voldoende ruimte voor eigen profileringsmomenten voor studenten, waardoor zij zich kunnen verdiepen of verbreden, ook bijvoorbeeld door met andere doelgroepen te werken.

Ook de meer randvoorwaardelijke aspecten van de onderwijsleeromgeving zijn zeer goed uitgewerkt. Studenten worden goed ondersteund tijdens hun studieloopbaan, niet alleen door docentbegeleiders, maar ook door peertutoren. Het feit dat deze variant van de opleiding CMV de competenties op een steeds hoger niveau formuleert, biedt studenten goed inzicht in hun ontwikkeling. Docenten vormen een enthousiast en gedreven team voor wie het beste nog niet goed genoeg is.

Vanwege het feit dat alle aspecten, programma, personeel en voorzieningen, zo goed samenhangen komt het panel op standaard 2 tot het oordeel excellent.

Toetsing en gerealiseerde resultaten

Het panel stelt vast dat deze variant van de opleiding CMV een goed toetsstelsel heeft waardoor de onderdelen uit het curriculum adequaat worden getoetst. Ieder onderwijsprogramma wordt afgesloten met één of meer summatieve toetsen, zoals kennistoetsen, toepassingstoetsen en vaardigheidstoetsen. Elke toets wordt twee keer per jaar aangeboden. Na de toetsing wordt standaard een feedback- en inzagemoment

Pagina 6 van 10 georganiseerd. Studenten krijgen een kopie van het beoordelingsformulier met de schriftelijke feedback van de docent. Voor studenten is duidelijk waaruit de toets bestaat en welke criteria er worden gehanteerd. Al deze informatie is in de studiehandleidingen terug te vinden. Het panel heeft gemerkt dat deze variant van de opleiding hoge eisen stelt en dat is merkbaar in de resultaten die studenten laten zien in de toetsen en in het afstudeerwerk.

Het panel is van mening dat deze variant van de opleiding een hele goede onderzoeksopbouw in het programma heeft waardoor de afstudeerproducten van studenten van een goed niveau zijn. De onderzoeksopdrachten kenmerken zich door een zeer gestructureerde aanpak waarmee studenten een goede systematiek aanleren die ze later in de beroepspraktijk prima kunnen gebruiken. Hierbij tekent het panel wel aan dat het gevaar van overstructurering dreigt. Het panel geeft deze variant van de opleiding in overweging om na te gaan waar ze studenten meer ruimte voor eigen inbreng en invulling kan geven, zonder de verworvenheden van de onderzoeks aanpak uit het oog te verliezen.

Het panel is zeer positief over de samenwerking in duo's als afspiegeling van de latere beroepspraktijk, en daarnaast de individuele component, waardoor de prestaties van studenten goed te beoordelen zijn. Daarnaast moeten studenten in het afstudeertraject een individuele verantwoording en reflectie laten zien. Mondeling zijn de studenten volgens docenten en werkveldvertegenwoordigers uitstekend in staat om zich te verantwoorden en om te reflecteren op het proces. Schriftelijk weten studenten niet altijd eenzelfde diepgang te realiseren.

De opdrachtgevers uit het werkveld zijn zeer tevreden over de prestaties van de studenten. Studenten laten zien dat ze geleerd hebben om kritisch naar een probleem te kijken. Dit blijkt ook uit landelijke onderzoeken zoals de HBO-Monitor.

Het panel komt voor standaard 3 tot het oordeel goed.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Avans Hogeschool te Breda in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 23 april 2013 naar voren te brengen. Bij brief van 3 juni 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Culturele en Maatschappelijke Vorming (240 ECTS; varianten: voltijd, deeltijd; locaties: Breda, Den Bosch) van de Avans Hogeschool te Breda. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 10 juni 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Ann Demeulemeester
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (Wet op het HWO)) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>Voltime / deeltijd Breda en deeltijd Den Bosch</i>	Beoordeling door het panel <i>Voltime Den Bosch</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	G	E
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V	G
Eindoordeel		V	G

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Breda voltijd			42%	67%	32%	75%
Den Bosch voltijd			14%	17%	25%	16%
Breda deeltijd			40%	29%	30%	17%
Den Bosch deeltijd			20%	33%	83%	Geen Instroom

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2008	2009	2010	2011
Breda voltijd	0%	25%	20%	Niet bekend
Den Bosch voltijd	11%	27%	17%	
Breda deeltijd	0%	0%	10%	Niet bekend
Den Bosch deeltijd	20%	0%	0%	Geen instroom

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007	2008
Breda voltijd	24%	43%	12%	8%
Den Bosch voltijd		61%	67%	72%
Breda deeltijd	17%	0%	25%	13%
Den Bosch deeltijd	20%	0%	38%	0%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Cohort	MA	PhD
Breda voltijd	62%	8%
Den Bosch voltijd	50%	0%
Breda deeltijd	62%	8%
Den Bosch deeltijd	62%	8%

Tabel 5: Student-docentratio

Breda voltijd	1:25
Den Bosch voltijd	1:24
Breda deeltijd	1:25
Den Bosch deeltijd	1:25

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3	4
Breda voltijd	13	11	2	9
Den Bosch voltijd	12,6	12	2,9	6,5
Breda deeltijd	9	8	8	6
Den Bosch deeltijd	9	8	8	6

Pagina 10 van 10 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- De heer drs. J. Locvers (voorzitter, domeindeskundige, voorzitter landelijke Stichting Sociale Professionaliteit)
- Mevrouw dr. S.J. Trienekens (domeindeskundige, eigenaar Urban Paradoxes)
- Mevrouw C.M. Pollmann (domeindeskundige, interim manager vanuit eigen BV)
- De heer AH. Wesdijk (studentlid, student hbo-bachelor CMV Hogeschool Utrecht)

Het panel werd ondersteund door mevrouw drs. P. Göbel, secretaris (gecertificeerd).